

A Fővárosi Törvényszék

a személyesen eljáró

felperesnek

jogtanácsos által képviselt

I.r. alperes és

jogtanácsos által képviselt

II.r. alperes ellen

személyes adat törlése iránt indított perében meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A bíróság a felperes keresetét az I.r. alperessel szemben elutasítja.

A bíróság a pert a II.r. alperes vonatkozásában megszünteti.

A bíróság kötelezi a felperest, 15 napon belül fizessen meg az I.r. alperes részére 40.000 (negyvenezer) forint perköltséget.

Az eljárás illetékmentes.

Az ítélet ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, melyet a Fővárosi Ítéltáblának címezve, a Fővárosi Törvényszéken kell 4 példányban írásban előterjeszteni.

Fellebbezés esetén a Fővárosi Ítéltábla előtt a fellebbező fél részére a jogi képviselőt kötelező.

A fellebbezési határidő lejártá előtt a peres felek kérhetik, hogy a fellebbezést a másodfokú bíróság tárgyaláson kívül bírálja el.

Ha a fellebbezés csak a perköltség nagyságára vagy viselésére, a kamatfizetési kötelezettségre, a kamat mértékére, teljesítési határidőre vagy az állam által előlegezett költség viselésére vonatkozik, illetőleg ha a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul, akkor azt a másodfokú bíróság tárgyaláson kívül is elbíráhatja, kivéve, ha a fellebbező a fellebbezésében, vagy a másik fél a másodfokú bíróság felhívására tárgyalás tartását kéri.

INDOKOLÁS

A felperestől az I.r. alperes jegyellenőre 2011. október 20-án a 4-6-os villamos Budapest XIII. kerület, Jászai Mari téri megállójában az utazásra jogosító jegy vagy bérlet felmutatását kérte. A felperes ezen okiratokat nem mutatta fel. Az I.r. alperes jegyellenőre segítséget kért a Fővárosi Közterület-felügyelet alkalmazottjától. A Fővárosi Közterület-felügyelet alkalmazottja a felperest 2011. október 20-án 16:15 óra perckor igazoltatta. Feljegyezte az igazoltatás során a felperes nevét, az anyja nevét, a lakcímét, a születési helyét, idejét, illetve személyazonosító okmányának számát. A felperes a jegyzőkönyvet megjegyzéssel látta el, amely szerint bűncselekményt, szabálysértést nem követett el, az adatai felvétele jogellenes volt.

Az I.r. alperes 2011. október 21-én adatkéréssel fordult a Fővárosi Közterület-felügyelethez, amelyben kérte, hogy a felperessel kapcsolatos intézkedés alapján a felperes adatait a Fővárosi Közterület-felügyelet az I.r. alperes részére küldje meg. A Fővárosi Közterület-felügyelet 2011. október 25-én intézkedett az adatok megküldése iránt, amelyek 2011. október 28-án érkeztek meg az I.r. alpereshez.

Az I.r. alperes jelenleg pótdíj behajtása céljából a felperes fenti személyes adatait kezeli. A felperes a pótdíjat mind a mai napig nem fizette meg.

A felperes a 2014. május 30-án tartott tárgyaláson a II.r. alperessel szemben a keresettétől elállt. A 7. sorszámú beadványában a II.r. alperes úgy nyilatkozott, hogy elsődlegesen a perből való elbocsátását kéri, és a felperes ilyen kérelme esetén a II.r. alperes ehhez perköltség-igény nélkül hozzájárul. Ezen nyilatkozata alapjául a II.r. alperes azt jelölte meg, hogy a felperesnek a II.r. alperessel szemben igénye nem lehet, miután a II.r. alperes a felperes adatait nem kezeli. A felperes ezen tájékoztatás elfogadására tekintettel nyilatkozott úgy, hogy a keresetétől a II.r. alperessel szemben eláll. Ezért a bíróság a II.r. alperes nyilatkozatát – tartalma szerint – úgy tekintette, hogy a II.r. alperes az elálláshoz is perköltség igény nélkül hozzájárul. Minderre tekintettel a bíróság a pert a felperes és a II.r. alperes közötti részében a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 157. § e) pontja és 160. § (1)-(2) bekezdése alapján megszüntette.

A felperes a módosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze arra az I.r. alperest, hogy az általa kezelt személyes adatait, azaz: nevét, anyja nevét, születési helyét, idejét, lakcímét, illetve személyi igazolvány számát az az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) alapján törölje. A felperes előadta, hogy a személyes adatai kezelésére az I.r. alperes nem jogosult. Az I.r. alperes adatkezelésének jogellenességét az alapozza meg, hogy a 74/2009. (XII.10) Fővárosi Közgyűlési Rendelet 5. § (7) bekezdésének szövege alapján a felperes álláspontja szerint az I.r. alperes csak az önkéntesen részére átadott személyes adatokat kezelheti. Ezen felül az I.r. alperes adatkezelése jogellenes forrásból ered. Az I.r. alperes részére történő adattovábbítás jogellenes volt, erre tekintettel az I.r. alperesi adatkezelés is szükségszerűen jogellenes. A közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. (Kftv.) törvény nem ad olyan jogkört a közterület felügyelő részére, hogy az I.r. alperes jegyellenőrének ellenőrzési tevékenysége segítése céljából a felperest igazoltassa, illetve a felperestől felvett személyes adatokat ezt követően kezelje. A törvény taxatívén felsorolja, hogy mely esetekben ad ilyen lehetőséget a közterület felügyelőnek, és az adatkezelés lehetséges indokai között a Kftv. 10. §-a a tömegközlekedési jármű jegyellenőrének feladatai segítségét nem szabályozza. Minderre tekintettel már az adatok rögzítésére, illetve a közterület-felügyelet általi tárolására is jogellenesen került sor. Majd ezt követően a Fővárosi Közterület-felügyelet az adatokat a megengedett időnél tovább tárolta, mert a Kftv. 11. §-ában meghatározott 5 napot követően a 8. napon adták át azokat az I.r.

alperes részére. Miután ilyen módon az adattovábbítás jogellenes volt, az I.r. alperes adatkezelése sem lehet jogszerű.

Az I.r. alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a Fővárosi Közterület-felügyelet a rá vonatkozó jogszabály alapján jogosult volt a felperes igazoltatására és adatainak felvételére, miután a Kftv. 3. §-a alapján a közterület felügyelő feladatai közé tartozik az önkormányzat tömegközlekedési feladatának ellátása során üzemeltetett tömegközlekedési eszköz szerződészerű használatának ellenőrzése. A Kftv. 15. § (1) bekezdése értelmében a közterület felügyelő jogszerű intézkedés céljából az érintettet személyazonosságának megállapítása érdekében igazoltathatja. A Közterület-felügyelet a rendelkezésre álló adatok alapján a felperes személyes adatait az előírt 5 napon belül továbbította, azok az I.r. alperes részére később érkeztek meg. Az I.r. alperes kiemelte, hogy az adattovábbítás határidejének esetleges túllépése sem teszi jogszerűtlenné az I.r. alperes adatkezelését. Az I.r. alperes az adatok kezelésére a 74/2009. (XII.10) Fővárosi Közgyűlés Rendelet 5. § (1) és (7) bekezdése alapján jogosult. Az I.r. alperes csak attól kezdve vált adatkezelővé, hogy az adatokat megkapta. Hogyha ezen időpont előtt valamilyen jogellenség felmerült az adatok kezelése során, azért nem az I.r. alperes hanem a közterület-felügyelet a felelős.

A felperes keresete nem megalapozott.

A felperes adatainak rögzítése idején még a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) volt hatályban, ugyanakkor a felperes az adati törlése iránti pert – amelynek kötelező megelőző eljárása nincs – eredetileg 2012. február 14-én indította, amikor a korábban a felperes és a Fővárosi Közterület-felügyelet között folyamatban volt per fellebbezésében előterjesztette az adattörlés iránti igényét az I.r. alperessel szemben is, a bíróság pedig akként határozott, hogy ezt a önálló keresetként kell lajstromozni. Ebben az időpontban pedig már a személyes adatok kezelése vonatkozásában az Infotv. volt hatályban. Az Infotv. hatályba léptető rendelkezései a korábbi törvény hatálya alatt megkezdődött, a későbbi törvény hatálya alatt is fennálló adatkezelés kapcsán előterjesztet kérelmekről nem rendelkeznek. Erre tekintettel a bíróság azt állapította meg, hogy a felperes személyes adatok törlése iránti kérelmére a törlés kérelmezésekor irányadó jogszabályt kell alkalmazni, az alapján kell megítélni, hogy az alperes kezelheti-e a felperes személyes adatait, vagy azokat törölnie kell. Ezért a perben az Infotv. rendelkezéseit alkalmazta.

Az I.r. alperes a felperes adatait – nem vitásan – abból a célból kezeli, hogy az I.r. alperes által jogszerűnek tartott pótdíj megfizetése iránti igényét érvényesítse. A 74/2009. (XII.10.) Fővárosi Közgyűlési Rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az adatfelvételkor és az adatok továbbításakor az I.r. alperes jogosult volt Budapest tömegközlekedési járművein a viteldíj lerovását és az utazási feltételek betartását ellenőrizni. A viteldíj megfizetésének és a kedvezmények jogos igénybevételének ellenőrzése érdekében az utasnak a jegyet, bérletet és a bérletigazolvány, diákigazolványt a társasság által arra feljogosított személynek ellenőrzés céljából fel kellett mutatnia, kérésre át kellett adnia. Az 5. § (7) bekezdése szerint amennyiben az utas a pótdíjat a helyszínen nem rendezi, a jegyellenőr pótdíj folyamati eljárást kezdeményez. Ennek során megkéri az utastól a pótdíjazáshoz szükséges, természetes személyazonosító adatokat (név, anyja neve, születési hely és idő, valamint lakcímét), amelyeket a pótdíjazó személynek a helyszínen hiteles okmánnal igazolnia kell. Ezek alapján adatfelvételi lapot állít ki. Az e rendeletben meghatározott pótdíj összegéről csekket ad át, amelynek átvételét illetve a személyi adatai közlésének elismerését az utas aláírásával igazolja. Az utas részéről az aláírás megtagadása nem mentesít a pótdíjazás következményei alól.

A jelenleg hatályos 20/2012. (III.14.) Fővárosi Közgyűlési Rendelet 5. § 23. pontja szerint a jegy- és bérletellenőrzés, valamint a bevételek beszedése 2012. április 1-je óta a II.r. alperes feladata, ebben a körben a 17. § (7) bekezdése alapján a feladatai megegyeznek a korábban az I.r. alperes által ellátott feladatokkal. A Rendelet szerint a II.r. alperes a feladatait ún. belső szolgáltató, azaz az I.r. alperes útján is elláthatja, ebben az esetben a közöttük fennálló jogviszonyt a közöttük létrejött szerződés szabályozza. A perben a felperes nem vitatta az alperesek azon egybehangzó előadását, hogy a megállapodásuk alapján a korábban esedékessé vált pótdíjkövetelések behajtását továbbra is az I.r. alperes végzi.

A jelen perbeli esetben a felperes önként az igazolványát nem adta át, az igazolványban található adatok rögzítéséhez az I.r. alperes a Fővárosi Közterület-felügyelet alkalmazottját vette igénybe. Ebben az időpontban a felperes adatainak kezelőjévé nem az I.r. alperes vált, miután az adatokat a Fővárosi Közterület-felügyelet ismerte meg és rögzítette. Ilyen módon az Infotv. 3. § 9. pontja alapján adatkezelőnek ekkor még nem az I.r. alperes minősült. Az I.r. alperes a felperes személyes adataihoz – nem vitásan és a csatolt okirattal igazoltan – 2011. október 28-án jutott hozzá. Ettől az időponttól számít az I.r. alperes a perbeli adatok kezelőjének, azaz terhelik az adatkezelő kötelezettségei és illetik meg az adatkezelő jogai.

Az Infotv. 5. § (1) bekezdés a) és b) pontjai alapján személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárult, vagy ha azt törvény vagy törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli (kötelező adatkezelés).

Jelen esetben a személyes adatai kezeléséhez a felperes egyértelműen nem járult hozzá. Azonban a 74/2009. (1210 Fővárosi Közgyűlési Rendelet 5. § (1) és (7) bekezdése lehetővé tette az I.r. alperes részére, hogy a meg nem fizetett viteldíj jogkövetkezményeként alkalmazott pótdíj érvényesítése érdekében az adatokat kezelje.

Emellett az Infotv. 6. § (1) bekezdés b) pontja szerint személyes adat az érintett hozzájárulása nélkül kezelhető akkor is, ha az érintett hozzájárulásának beszerzése lehetetlen vagy aránytalan költséggel járna, és a személyes adat kezelése az adatkezelő jogos érdekének érvényesítése céljából szükséges, és ezen érdek érvényesítése a személyes adatok védelméhez fűződő jog korlátozásával arányban áll. Jelen esetben a felperes hozzájárulásnak beszerzése lehetetlen volt, miután az adatok közlését a felperes egyértelműen megtagadta, ugyanakkor a felperes személyes adatainak ismerete az I.r. alperes pótdíj igényének érvényesítése céljából szükséges. Az önkormányzat által biztosított közszolgáltatás igénybe vétele költségének megfizetését elmulasztó féllel szemben való igényérvényesítés olyan érdek, amelyhez képest nem aránytalan korlátozás az, hogy a felperes igényérvényesítéséhez szükséges személyes adatai rendelkezésre álljanak a díjakat beszedő I.r. alperesnél.

A fentiek alapján az I.r. alperes mind az Infotv. 5. § (1) bekezdés b) pontja és a 74/2009. (XII.10.) Fővárosi Közgyűlési Rendelet 5. § (1) és (7) bekezdése, mind az Infotv. 6. § (1) bekezdés b) pontja alapján jogszerűen kezeli a felperes személyes adatait, azok beszerzésének módjától és a korábbi adatkezelő adatkezelésének ideje alatt történtektől függetlenül.

A bíróság felperesi keresi kérelem kapcsán még kiemeli, hogy egyébként Fővárosi Közterület-felügyelet is jogszerűen szerezte be, illetve kezelte a felperes személyes adatait. A Kftv. felperesi adatrögzítés idején hatályos 1. § (1) bekezdése alapján a közterület-felügyelet gondoskodik a tömegközlekedési eszközök használati rendjének fenntartásáról és az önkormányzati vagyron

védelméről. A 3. § alapján a közterület felügyelő a feladatait az önkormányzat illetékességi területén lévő közterületen, az önkormányzat intézményeinek, gazdasági szervezeteinek területén, valamint az önkormányzat tömegközlekedési feladatának ellátása során üzemeltetett tömegközlekedési eszköz szerződészerű használatának ellenőrzése során látja el. A 8. § (1) bekezdése alapján a közterület felügyelő köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a feladatkörébe tartozó jogszabálysértő tény, tevékenységet, mulasztást észlel, vagy ilyet hoznak a tudomására. Ebből az következik, hogy a felperessel kapcsolatos esemény megtörténtekor hatályos jogszabály szerint a közterület felügyelőnek joga volt az önkormányzat által üzemeltetett tömegközlekedési jármű szerződészerű használatának ellenőrzésére és ebben a körben intézkedésre.

A Kftv. 15. § (1) bekezdése alapján a közterület felügyelő feljelentés megtétele vagy egyéb jogszerű intézkedés céljából az érintettet személyazonosságnak megállapítása érdekében igazoltathatja. Tekintettel arra, hogy egyéb jogszerű intézkedésnek minősül a fentiek szerint a közterület felügyelő részéről az ellenőrzés a tömegközlekedési jármű használata kapcsán, ezért az igazoltatás jogszerű volt. A Kftv. 10. § (1) bekezdése szerint a felügyelet az igazoltatás során feljelentés megtétele, illetve a 22. §-ban meghatározott feladatok ellátása, valamint szabálysértési és közigazgatási hatósági eljárás megindítása céljából kezelheti az igazoltatott személy természetes személyazonosító adatait, továbbá lakó- vagy tartózkodási helyének adatait. A törvény 22. § (1) bekezdése szerint pedig a felügyelő a vagyonvédelmi feladatainak ellátása során az önkormányzat tulajdonában, használatában lévő vagyont (épületet, építményt, tömegközlekedési eszközt, járművet vagy más dolgot) véd, őriz, illetve közbiztonsági szempontból ellenőriz. A Kftv. 10. § (1) bekezdésében ugyan tételesen nem került felsorolásra az, hogy az igazoltatott személy személyazonosító adatait a tömegközlekedési eszköz szerződészerű használatának ellenőrzése során megtett, a fentiek szerint jogszerű igazoltatást követően a közterület felügyelő kezelheti, ugyanakkor a törvény valamennyi rendelkezésének és ezen rendelkezések céljának együttes értelmezése alapján megállapítható, hogy ezen adatfelvétel és adatkezelés jogszerű. Teljesen egyértelmű a fenti rendelkezésekből, hogy a tömegközlekedési eszköz nem szerződészerű használatának észlelése esetén a közterület felügyelőnek igazoltatáshoz joga van. Az igazoltatás célja minden esetben egyértelműen az érintett személy személyes adatainak megismerése, rögzítése, illetve a pótdíjazás ügyében intézkedésre jogosult szervezetnek történő továbbítása. Ehhez pedig szükségszerűen kapcsolódik az adatkezelési jogosultság is, abban az esetben is, hogyha ez tételesen nem került rögzítésre a törvényben. Ezen kívül a közterület felügyelőnek a tömegközlekedési eszköz szerződészerű használatának ellenőrzésével kapcsolatos feladata egyben önkormányzati vagyonvédelmi feladatnak is minősül. Az I.r. alperes 100 %-ban a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában álló gazdasági társaság, amelynek pótdíj követelése áll fenn a felperessel szemben, ezért ezen követelés az önkormányzat vagyonába tartozó elem a Kftv. célja és szóhasználata alapján. Minderre tekintettel a törvény 22. §-ának, 10. §-ának és 15. §-ának együttes értelmezése alapján megállapítható, hogy a közterület felügyelőnek joga volt a felperes adatait rögzíteni, azt őrizni és az I.r. alperes részére továbbítani.

Az megfelel a valóságnak, hogy a közterület-felügyelet az adattovábbítással késedelmeskedett, ugyanis a Kftv. 11. §-a alapján csak 5 napig lettek volna ezen adatok általa kezelhetők, ugyanakkor a tényleges adat átadásra csak 8. napon került sor. Azonban ezen időtartam-túllépés nem teszi jogellenesé a közterület-felügyeletet követő új adatkezelő, azaz az I.r. alperes adatkezelését, aki a fent kifejtettek alapján a felperes személyes adatainak személyes kezelésére jogosult.

Minderre tekintettel a bíróság a felperes személyes adatainak törlését nem rendelte el.

A felperes pervesztes lett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az I.r. alperes részére a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján megállapított jogtanácsosi munkadíjat. Az I.r. alperes jogi képviselője a Pesti Központi Kerületi Bíróság tárgyalásán 2 megkezdett órát, a Fővárosi Törvényszék tárgyalásain 3 órát volt jelen, ezenkívül 1 órát jelen volt a másodfokú tárgyaláson is. Ezen jelenlétre, továbbá az ellenkérelem és a fellebbezés elkészítésére, illetve a felperesi beadványok tanulmányozására tekintettel a bíróság a jogi képviselő részére összesen 8 munkaórát fogadott el. Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 57. § (1) bekezdése o) pontja alapján illetékmentes.

Az ítélet elleni fellebbezési jogot a Pp. 233. § (1) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2014. május 30.

dr. Szabó Csilla s.k.
bíró

Az ítélet hitelesítésére:
